

במזרח, מוכח שמקומה לכתחילה של מליקת עולת העוף הוא **במזרח היא, ומאי טעמא שבמזרח הוא עיקר מקומה?**

אמר רבי יוחנן: טעם הדבר שעיקר מקומה של עולת העוף הוא **במזרח מפני שקרובה מבית הדשן** שבמזרחו של כבש היה מקום הדשן ששם היו מניחים בכל בוקר את תרומת הדשן, ומפני שנאמר להשליך את המוראה והנוצה [פירוש: מקום הרעי של העוף עם בני המעיים] של עולת העוף אל מקום הדשן, לכן לכתחלה היתה עולת העוף נעשית במזרח שהוא הקרוב למקום הדשן כדי שיהיה קל להשליך המוראה והנוצה.

אמר רבי יוחנן: בא וראה כמה גדול כוחן של כהנים שעבדו במקדש שאין לך חלק קל בעופות יותר מאשר מוראה ונוצה, ופעמים — כשעולות רבות נעשות במזרח, ואין מקום במזרח לכולן ונעשות חלקן בקרן דרומית מערבית **שכהן זורקן יותר**

זה שאמרנו שאלו השלשה דברים נעשים בקרן מערבית דרומית מהיכן למדים זאת: **חטאת העוף** הלימוד הוא מהא דאמרן למעלה שממנחה למדנו זאת, **הגשות מנחה** למדים זאת **מדכתיב "והגישו אל המזבח"** כמו שדרשנו למעלה. **שיירי הדם** של חטאות החיצונות שנשפכים לקרן זו למדים זאת **מדכתיב "ואת כל הדם ישפוך על יסוד המזבח"** ולמדנו למעלה [נג א] שכוונת הכתוב שישפוך את הדם ליסוד הדרומי שהוא הקרוב אליו בשעה שיוורד מן הכבש שהרי הכבש בדרום היה עומד, ובכל הדרום אין יסוד אלא באמה שבקרן דרומית מערבית.

שנינו במשנתנו: **ושלשה דברים היתה אותה קרן** ⁽⁸⁵⁾ משמשת **מלמעלה: ניסוך המים והיין ועולת העוף כשהוא רבה במזרח.**

ומקשינן: מזה שאומרת המשנה על עולת העוף שנעשית בדרום מערב **"כשהיא רבה**

והקרן פסול [להקטרה ואכילה] ושוב אין מועיל לחזור ולזרוק במקומו כיון שהבעלים כבר נתכפרו. ואם כן אם היו חטאת העוף למעלה כבר נתכפרו בזה הבעלים. ואיך מועיל שוב לחזור ולהזות דמה למטה, ושמה כוונת הרמב"ם שנתן מתחילה למטה ורק אחר כך למעלה.

ובספר מקדש דוד תירץ, שבחטאת העוף שמיצוי מעכב, הרי כל זמן שלא מיצה דמה לא נתכפרו הבעלים, ואם כן בזה אם היו שם במקומה [למעלה] יכול לחזור ולהזות למטה כיון שעדיין לא נתכפרו הבעלים, ושוב אפשר לחזור ולהזות במקומו.

85. הקשו התוספות מדוע צריך לעשותה בקרן דווקא, הלא יכול להתקרב יותר לצד הכבש.

ה"ז] שמיצוי חטאת העוף מעכב. אינו יכול לפרש כך את הברייתא שלשיטתו כיון שמיצוי מעכב כמו כן מקומו מעכב ואם מיצה למעלה פסול. וכל הסברא בגמרא שאין שינוי המקום פוסל במיצוי היא כי מיצוי עצמו אינו מעכב. אך לדעת הרמב"ם שמיצוי מעכב הרי גם מקומו מעכב.

ועל כן שינה הרמב"ם וכתב [בהלכה ט'] וז"ל ואם הזה בכל מקום כשירה והוא שיתן למטה מעט מדם הנפש. עכ"ל. והיינו שאף אם עשה הזאה למעלה יחזור ויזה למטה ויוכשר הקרבן בכך.

ובקרן אורה הקשה בזה, שהרי ההלכה היא שזריקה שלא במקומה מועילה לכפר לבעלים